

[Hartvig Frisch.]

afstemning drejer sig om en enkelt Sag. Og Befolkningens Hukommelse er vel ikke saa slet, at den ikke husker, at der paa alle Møder blev forklaret og forsikret, at Valget og Grundloven var to vidt forskellige Ting.

For at understrege og tydeliggøre dette høje Tings Syn paa hele Spørgsmaalet vedrørende Folkeafstemningen er det, at det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen og jeg har stillet dette Forslag til Beslutning, der giver fuld Tilslutning til de af Statsministeren fremførte Synspunkter, og jeg tillader mig at anbefale Forslaget til Vedtagelse. Vedrørende det indbragte Ændringsforslag skal jeg afholde mig fra at udtale mig, indtil det har været muligt for det ærede Medlem Hr. Hasle at motivere det.

Brøsen: Det er to betydelige Begivenheder, vi har passeret, Valget den 3. April og Folkeafstemningen den 23. Maj. Efter Folketingsvalget den 3. April havde vi Lejlighed til her i Tinget ved Tillægsbevillingslovens tredie Behandling at faa en politisk Debat, et Ordskifte, hvor man naturligvis navnlig kom ind paa det afholdte Valg. Regeringspartierne og Regeringen kunde naturligvis ikke komme uden om, at Regeringen havde lidt et Nederlag den 3. April. Vi ved jo alle, at man meget aabent, navnlig fra Socialdemokratiets Side, forkyndte baade først og sidst, at vi kunde være evig forvissede om, at det Valg, man gik ud til den 3. April, vilde medføre, at Socialdemokratiet paa ny vilde vinde Tusinder af Stemmer ude i det danske Vælgerfolk og ogsaa vinde et Antal Mandater. Men Forholdet blev altsaa det, at de i Stedet for at vinde Mandater og Stemmer tabte 4 Mandater og tabte over 30 000 Stemmer. Og det var jo ikke, om man saa maa sige, ved et Tilfælde, hvor der var lidt Vanskeligheder, skal vi sige i 2—3 Kredse; det viste sig jo, naar man gik Tallene igennem, at der var en jævn Nedgang for Socialdemokraterne næsten hele Landet over.

Derfor kunde naturligvis det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch som Ordfører for Socialdemokratiet heller ikke komme uden om, at det var et Nederlag. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch vælger jo altid sine Udtalelser med Omtanke, og han sagde, at det var en Flænge, men jeg havde det Indtryk af det ærede Medlems Udtalelser, at der var et Saar, der hurtigt vilde læges. Men nu er det altsaa det andet Nederlag. Vi kan jo hurtigt blive enige med hinanden om, at Folkeafstemningen var et Nederlag saavel for Regeringen som for de Partier,

der i Grundlovssagen sluttede op bag Regeringen. For et Øjeblik siden sagde det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at det var en Skuffelse, ja, han kan kalde det, hvad han vil, men jeg tror, — det skal jeg senere dokumentere —, at efter de Udtalelser, der var faldet ikke mindst fra Statsministerens Side, var den Folkeafstemning, der fandt Sted den 23. Maj, et eklatant Nederlag for Regeringen. Man havde sat sin Lid til, selvfølgelig, at Grundlovsforslaget var blevet godkendt ved Folkeafstemningen. Vi ved, at der blev udfoldet en voldsom Agitation, en Mængde Møder blev holdt. Til sidst var Forholdet næsten det, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, en af Hovedaktørerne i Grundlovssagen, var ved at gøre Ætereren usikker, naar han henad Aften fløj sine Ture ud paa de forskellige Pladser i Landet for at holde sine Grundlovstaler. Men ogsaa den højtærede Statsminister og adskillige andre inden for Ministeriet og Regeringspartierne benyttede jo Tiden flittigt, selv om det var med langsommere Befordringsmidler, til at forklare Befolkningen, hvor nødvendigt det var, at man stemte for Grundlovsforslaget.

Ikke alene det, men selve Grundlovsforslaget blev jo sendt ud — paa Skatteydernes Bekostning, var det 30 000 eller 40 000 Kr., det kostede? — til de danske Hjem, for at de kunde faa Lejlighed til at studere det. Jeg talte med en Mand, der ligesom alle andre havde modtaget Grundlovsforslaget, og han sagde: Ja, skulde vi have noget Udbytte af det, maatte vi egentlig have haft den gældende Grundlov med, for den har vi jo ikke i Hovedet, og skal man foretage sig noget her i Retning af en Sammenligning, skulde man naturligvis vide, hvorledes den gældende Grundlov ser ud. Dér er der altsaa begaaet en Fejl, og hvis man i Fremtiden paa ny vil forsøge noget saadant, er det vist det rigtigste, at man tager den gældende Grundlov med, saaledes at der kan foretages en Sammenligning. Endelig blev der jo udsendt private Breve fra Statsministeren — det var nu ikke for Statens Penge —, saa vidt jeg ved til samtlige Husstande, et Brev, som den højtærede Statsminister havde underskrevet, hvor der ogsaa rettedes en indtrængende Opfordring til ved Folkeafstemningen at stemme ja for Grundlovsforslaget.

Alt sammen hjalp det altsaa ikke noget, og jeg tror i alt Fald, man har Lov til at fastslaa her, at Statsministerens Autoritet og hele Regeringens Autoritet for øvrigt er meget stærkt svækket efter det, der her er foregaaet. Der var jo lagt op til en stor Sejr, og jeg maa sige — det kom for Resten